

Canoanele lui Teofil al Alexandriei (412)

Nume	DenumireExpl	Continut	Conexiuni
1 Teofil.	POSTUL DIN ZIUA BOBOTEZEI. (EPIFANIA, ARĂTAREA DOMNULUI)	Atât obiceiul, cât și cuviința cer de la noi să cinștim toată duminica și să o serbăm, fiindcă întru aceasta ne-a mijlocit Domnul nostru Iisus Hristos învierea cea din morți; din care cauză în Sfintele Scripturi s-a și numit întâia, ca una ce este începătura vieții noastre, și a opta, ca ceea ce întrece sărbătoarea sabatului iudeilor. Deci fiindcă s-a întâmplat ca dumnezeiasca arătare să fie zi de ajunare, să o ținem cuviincios și să procedăm înțelepțește față de amândouă; pentru ca gustând puține măslina, să ne ferim totodată și de învățăturile care nu cinștesc ziua învierii Domnului nostru Iisus Hristos, și să dăm zilei de ajunare ceea ce se cuvine, așteptând slujba dumnezeiască cea de seară, care cu voia lui Dumnezeu se săvârșește atunci. Deci să ne adunăm atunci de la ceasul al nouălea.	66ap.; 56 Trul.; 18 Gang.
2 Teofil.	PRIMIREA CLERICILOR ARIENI	În privința celor care au intrat în comuniune cu arienii și dețin până acum bisericile, să se facă precum este obiceiul. Astfel însă ca să se așeze în locul lor alții, care sunt devotați (statornici) în ortodoxie, iar aceia să rămână (în cler); procedându-se și în privința acestora așa cum și în alte cetăți au făcut episcopii ortodocși din Tebaida, iar cei ce au fost așezați de episcopul Apolo și au intrat în comuniune cu arienii care dețin bisericile să se pedepsească, de au făcut acestea după socotința lor. Iar dacă au ascultat de episcopul lor, să rămână în cler, ca unii care n-au înțeles ceea ce este rațional. Și dacă toate popoarele i-ar înlătura împreună cu ceilalți, să se hirotonească alții; iar dacă îi păstrează pe ei împreună cu cei care au fost în comuniune, aceștia să se trateze după același obicei pe care l-au întrebuițat toți episcopii ortodocși din Tebaida.	92 ap.; 10 sin. I ec; 1, 2, 3, 9, 12 Anc.; 10, 14 Petru Alex.; 3 Atanasie cel Mare
3 Teofil.	OSÂNDA CLERICULUI PENTRU ADULTER	Să se cerceteze în privința lui Vist, care a fost așezat presbiter în Ereve, și dacă a siluit pe vreo femeie despărțită, fiind viu bărbatul ei, să nu-i fie iertat a fi presbiter, încât nici ca mirean nu se cuvine a fi împreună în adunare, căci Biserica pe unii ca aceștia obișnuiește a-i despărți. Însă aceasta nu-i atrage episcopului Apolo osândă, dacă din necunoștință l-a așezat pe el, poruncind Sfântul Sinod să se scoată din cler cei ce după hirotonie se dovedesc nevrednici din cauza vinovăției lor.	25, 61 ap.; 2, 9, 10 sin. I ec; 9, 10 Neocez.; 17 sin. I-II; 89 Vasile cel Mare; 5, 6, Teof. Alex.)
4 Teofil.	JUDECATA EPISCOPULUI. (INSTANȚA EPISCOPULUI)	În privința lui Sur, fiindcă episcopul Apolo a adevărit că l-a și îndepărtat și l-a făcut străin de biserică, să fie așa precum a hotărât episcopul, folosindu-se acela, dacă vrea, de apărarea drepturilor sale și să atace hotărârea episcopului.	28 ap.; 5 sin. I ec; 9 sin. IV ec; 4, 12, 20 Antioh.; 3, 4, 14, 15 Sard.; 29, 65 Cartag.; 88 Vasile cel Mare
5 Teofil.	CĂSĂTORIA NECANONICĂ A CLERULUI. (OSÂNDA CĂSĂTORIEI NELEGIUITE A CLERULUI)	Iar în privința lui Panuf, cel ce s-a așezat diacon în Lico, trebuie să se cerceteze; și de s-ar întâmpla să se afle că, fiind catehumen, a primit în comuniune de nuntă pe nepoata sa de frate, iar după botezare a fost înaintat în cler, să rămână în cler, dacă a murit aceea și dacă după botez nu s-a împreunat cu dânsa. Iar dacă credincios fiind a primit în comuniune de nuntă pe nepoata sa de frate, să fie străin de cler; dar această împrejurare nu-i atrage episcopului Apolo osândă, dacă din necunoștință l-a așezat pe el.	19, 25, 61 ap.; 2, 9 sin. I ec; 12 Anc; 3, 6 Teof.

Nume	DenumireExpl	Continut	Conexiuni
6 Teofil.	PĂRA TREBUIE CERCETATĂ BINE	În privința lui Iacob trebuie să se cerceteze dacă, citeț fiind, s-a arătat vinovat de vinovăția desfrânării și a fost apărat de către presbiter, apoi sa hirotonit, acesta să se scoată după ce se va face cercetare amănunțită, iar nu numai făcându-se bănuială asupra lui din denunțări și defăimări. Iar de nu se va afla vinovat, va rămâne în cler. Că nu se cuvine să se țină seama de clevetirile deșarte.	25, 61 ap.; 2, 9, 10 sin. I ec; 9, 10 Neocez.; 17 sin. I-II, 69, 70, 89 Vasile cel Mare; 3, 5 Tim. Alex.
7 Teofil.	ALEGEREA ȘI ISPITIREA CLERULUI	În privința celor care vor să se hirotonească, rânduiala să fie aceasta: ca preoțimea întreagă să consimțească și să-i aleagă, și apoi episcopul să-i examineze și, consimțind cu preoțimea, în mijlocul bisericii să-l hirotonească, fiind de față poporul, iar episcopul se adresează poporului dacă poate și poporul să mărturisească pentru dânsul. Iar hirotonie clandestină să nu se facă; căci dacă biserica este în pace, se cuvine ca hirotoniile să se facă în biserică, sfinții fiind de față. Iar în enorie, dacă vor fi unii care au fost părtași cu părerile celor ce au fost în comuniune cu ereticii, într-alt chip să nu se hirotonească, decât dacă clericii cu adevărat ortodocși îi vor cerceta, iarăși fiind de față episcopul, și acesta adresându-se poporului celui de față, numai ca să nu se întâmple vreo abatere.	2 ap.; 9 sin. I ec; 89 Vasile cel Mare
8 Teofil.	ÎMPĂRȚIREA OFRANDELOR	Cele ce se aduc sub cuvânt de jertfă, după ce se folosesc câte sunt necesare pentru taine, să le împărțească clericii, dar catehumenul nici să nu mănânce, nici să nu bea din acestea, ci numai clericii și frații credincioși cei ce sunt împreună cu dâșii.	3, 4, 38, 41 ap.; 7, 8 Gang.; 37 Cartag.
9 Teofil.	OSÂNDA CLERICULUI PENTRU DESFRÂU	Fiindcă Ierax zice că cineva, care a fost pârât pentru desfrânare, nu se cuvine a fi în cler, dar episcopul a afirmat că atunci nici un acuzator nu a intervenit împotriva lui, să se cerceteze și aceasta; și de se va ivi vreun acuzator vrednic de credință si se va dovedi vinovăția, aducându-se martori vrednici de credință, să se scoată din biserică; iar de este vrednic de cler si se va dovedi a fi în curățenie, să rămână în acel cler.	25, 61 ap.; 2, 9, 10 sin. I ec; 6 sin. II ec.; 21 sin. IV ec; 8, 128, 129, 130, 131 Cartag.
10 Teofil.	ALEGEREA ECONOMULUI	Astfel, prin hotărârea preoțimii întregi să se așeze alt econom, pentru care să consimtă și episcopul Apolo, pentru ca să cheltuiască cele ale bisericii cu folos.	38, 41 ap.; 25, 26 sin. IV ec; 35 Trul.; 11, 12 sin. VII ec; 15 Anc.; 7, 8 Gang.; 24, 25 Antioh.; 26, 33 Cartag.; 7 sin. 1-11; 11 Teofil Alex.
11 Teofil.	AJUTORAREA CELOR ÎN NEVOI	Văduvele, săracii și străinii călători să se bucure de toată odihna; și să nu-si însușească cineva cele ale bisericii.	38, 41 ap.; 25, 26 sin. IV ec; 35 Trul.; 11, 12 sin. VII ec; 15 Ane; 7, 8 Gang.; 24, 25 Antioh.; 26, 33 Cartag.; 10 Teofil Alex.

Nume	DenumireExpl	Continut	Conexiuni
12 Teofil.	PRIMIREA UNOR CLERICI ERETICI	Cucernicia ta ne-a făcut cunoscut că oarecare dintre cei ce se numesc pe sine catari voiesc să vină la Biserică. Deci, deoarece marele sinod ținut în Niceea de către fericiții noștri Părinți a hotărât ca să se hirotonească cei ce vin de la catari, voiesc ea potrivit acestei norme să-i hirotonești pe cei ce voiesc să vină la Biserică, dacă viața lor este dreaptă și nimic nu li se opune.	8 sin. I ec; 7 sin. II ec; 95 Trul.; 7 Laod.; 1, 47 Vasile cel Mare
13 Teofil.	CĂSĂTORIA NELEGIUITĂ SE DESPARTE	Maxim a afirmat că necunoscând legile Bisericii s-a împreunat cu însoțire nelegiuită. Și fiindcă îl tulbură pe el situația de a nu fi în relație cu Biserica, a dat asigurarea că, deoarece din neștiință a comis nelegiuirea, se va desface, prin învoială, de însoțirea cea nelegiuită, căci și acea femeie dorește aceasta. Deci de vei considera dovedit că dâșii fac aceasta prin învoială și nu amăgesc, căci timpul este de 10 ani, dacă socotești ca dâșii un timp oarecare să se întrunească cu catehumenii, dispune în felul acesta. Iar dacă vei observa că voiesc să amăgească și că în privința lor este nevoie încă de asprime, fă ceea ce îți va arăta Dumnezeu, condus fiind întotdeauna de precauție; căci aflându-te în acele locuri, mai bine poți cunoaște gândurile lor.	48 ap.; 87, 93, 98 Trul.; 20 Anc.; 102 Cartag.; 9, 21, 31, 35, 36, 46, 48, 77, 87 Vasile cel Mare
14 Teofil.	CĂMĂTĂRIA. OSÂNDA CĂMĂTĂRIEI.	Legal lucru au făcut presbiterii din satul Gemin, dacă grăiește adevărul Eustatia, care a adus scrisoarea; căci ea zice că au exclus din adunarea bisericii pe acea Kiradia, care a comis nedreptate și nu vrea să împiedice nedreptatea. Deci fiindcă am aflat că dânsa, vindecându-și răul, vrea să intre în comuniunea bisericească, să o pregătești ca mai întâi să lepede de la sine nedreptatea și să o îndupleci a se pocăi, ca astfel, dacă vei cunoaște că se apropie de legea lui Dumnezeu, dorind comuniunea bisericească, să-i dai voie să fie în comuniune cu poporul.	12 sin. I ec; 16 sin. IV ec.; 102 Trul.; 5 Anc.; 74 Vasile cel Mare